

Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija

Bioloģiskā lauksaimniecība 2007- 2020

2013. gada 25. novembrī

PROJEKTU LĪDZFINANSE
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”
2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2013/15, aktivitāte „Nozares ekspertu ziņojumi”

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Bioloģiskā lauksaimniecība Latvijā 2007-2013

Bioloģiskā lauksaimniecība ir lauksaimniecības sistēma, kas tiecas apgādāt patērētāju ar svaigu, garšīgu un īstu pārtiku, respektējot dabiskās ekosistēmas.

Pamatprincipi:

Lai to sasniegtu, bioloģiskā lauksaimniecība balstās uz vairākiem mērķiem un principiem, ievērojot vispārpieņemtu praksi, kas radīta, lai samazinātu cilvēka ietekmi uz vidi, vienlaikus nodrošinot pēc iespējas dabiskāku lauksaimniecības sistēmas darbību.

Tipiska bioloģiskās lauksaimniecības prakse ietver:

- Daudzveidīga augseka ir pamatnosacījums saimniecībā pieejamo resursu efektīvai lietošanai;
- Ļoti stingri ierobežojumi ķīmiski sintezētu pesticīdu un mākslīgā mēslojuma lietošanai, antibiotikām lauksaimniecības dzīvniekiem, pārtikas piedevām un pārstrādes palīg līdzekļiem un citiem izejmateriāliem;
- Ģenētiski modificēto organismu lietošanas aizliegums;
- Saimniecībā pieejamo resursu izmantošana, piemēram, kūtsmēslojuma izmantošana mēslojumam vai arī saimniecībā saražotās lopbarības izmantošana;
- Izvēloties augu un dzīvnieku šķirnes, kas ir izturīgas pret slimībām un pielāgojušās vietējiem apstākļiem;
- Lauksaimniecības dzīvnieku audzēšana brīvo ganību sistēmā brīvā dabā un to nodrošināšana ar bioloģisku barību;
- Praktizējot lopkopību atbilstoši dažādām lauksaimniecības dzīvnieku sugām.

Pēc iestāšanās Eiropas Savienībā 2004. gadā, bioloģiskā lauksaimniecība Latvijā strauji attīstījies, no 2007.gada vērojams stabils platību pieaugums.

2007. gads- bioloģisko saimniecību skaits sasniedzis 4120, kopumā aizņem 151 505 ha no lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Ar bioloģiskās lauksaimniecības produktu pirmapstrādi

2

un pārstrādi nodarbojās sešpadsmit uzņēmumi, kā arī darbojās trīs labības noliktavas, divi piena savākšanas uzņēmumi un viens kooperatīvs.

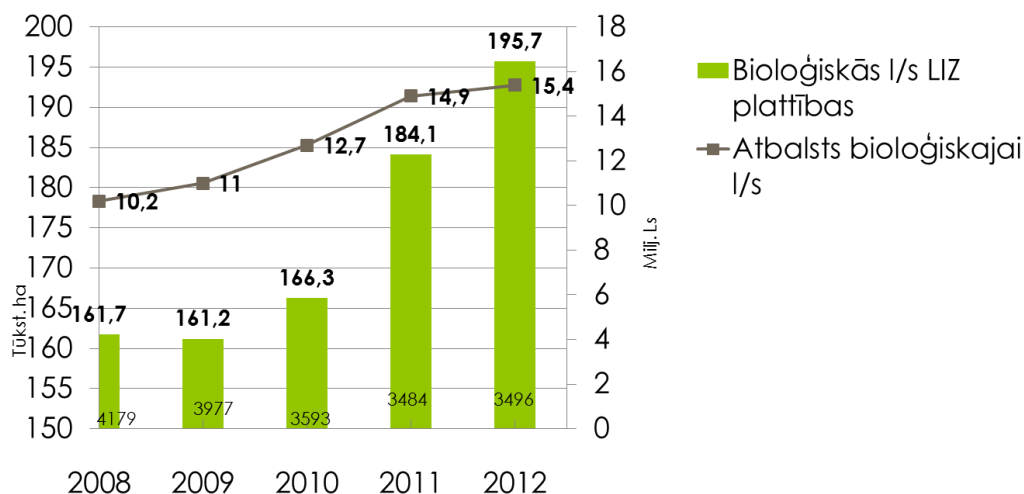
2008. gads- saglabāts iepriekšējo gadu saimniecību skaita līmenis- 4202 bioloģiskās saimniecības, kuras izmantoja 161 651 ha no lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Par trešdaļu vairāk bioloģiskās lauksaimniecības produktu pirmapstrādes un pārstrādes uzņēmumu- trīsdesmit deviņi.

2009. gads - bioloģisko saimniecību skaits samazinājies- 3977, aizņem aptuveni 9% no visas lauksaimniecībā izmantojamās zemes jeb 161 158 ha. Gada beigās bija 56 pārstrādes uzņēmumi- par trešdaļu vairāk kā 2008. gadā. Atbalstu no valsts subsīdiju programmas sadaļā „Atbalsts saimnieciskās darbības veicējiem bioloģiskās lauksaimniecības produktu pirmapstrādē un pārstrādē” (t. sk. kautuvēm) investīciju veicināšanai saņēma 18 Pārtikas un veterinārajā dienestā reģistrēti vai atzīti uzņēmumi kopsummā par 401 tūkst. LVL.

2010. gads - bioloģisko saimniecību skaits samazinājies līdz 3593, aizņem 166 338 ha no LIZ. Lai arī vērojams saimniecību skaita samazinājums, bioloģiski sertificētās platības ir palielinājušās. Tāpat kā iepriekšējos gados, dominējošā ir lopkopības nozare- piensaimniecība un gaļas lopu audzēšana. Pārstrādes uzņēmumu skaits sasniedzis 86, kas ir par trešdaļu vairāk kā 2009. gadā.

2011. gads - bioloģisko saimniecību skaits salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir samazinājies par 3%- 3484 saimniecības. Saglabāta tendence palielināt LIZ platības, tagad bioloģiskās saimniecības aizņem 184 120 ha. Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā iesaistījušies vairāki veikali un tirdzniecības vietas. 143 pārstrādes uzņēmumi, kas ir par 40% vairāk kā iepriekšējā gadā.

2012. gads - bioloģisko saimniecību skaits pieaudzis par 38 saimniecībām, kopā 3496 bioloģisko lauksaimniecību. Izmantojamajām LIZ platībām saglabāta tendence palielināties- 195 658 ha tiek izmantoti bioloģiskajai lauksaimniecībai. Pieaudzis saražotais bioloģisko graudaugu daudzums. Arvien vairāk no bioloģiski saražotās produkcijas nonāk tirgū, tāpēc pieaug arī pārstrādes uzņēmumu skaits. Turpinās valsts atbalsts subsīdijām primārās produkcijas, apstrādātās un pārstrādātās produkcijas ražotājiem. Jau reģistrēti 165 pirmapstrādes un pārstrādes uzņēmumi, t. sk., tirdzniecības uzņēmumi.

Avots: ZM; attēlā Nr.1 attēlots saimniecību skaita izmaiņas no 2008. -2012. gadam, atbilstoši arī sertificēto platību izmaiņas, kā arī izmaksātais atbalsta apjoms mlji. Ls.

Bioloģiskās lauksaimniecības regulējošie normatīvie akti

Padomes Regulas (EK) Nr. 834/2007 un Komisijas Regulas (EK) Nr.889/2008 prasībām, MK noteikumi 485.- Bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtība, MK noteikumi 295.- Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai.

Bioloģiskās lauksaimniecības sertificējošās un uzraugošās institūcijas

VSIA „Sertifikācijas un testēšanas centrs”, sertifikācijas institūcija „Vides kvalitāte”, Pārtikas Veterinārais Dienests un Lauku atbalsta dienests.

Bioloģiskajai lauksaimniecībai pieejamie atbalsta veidi un apmēri

Eiropas Savienības atbalsts:

Atbalsta apmērs par vienu hektāru lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kurā ievēroti visi atbalsta saņemšanas nosacījumi, ir šāds:

1. pastāvīgās pļavas un ganības, nektāraugi – EUR 138;

2. vasaras kvieši, ziemas kvieši, rudzi, vasaras mieži, ziemas mieži, auzas, tritikāle, griķi, vasaras rapsis, ziemas rapsis, zirņi, lauku pupas, saldā lupīna, eļļas lini, šķiedras lini, dažādi laukaugu maisījumi no iepriekš minētajām laukaugu kultūrām, cukurbietes, kaņepes, pārējās kultūras uz aramzemes, aramzemē sētie zālāji, zālāji sēklu iegūšanai, graudaugi un pākšaugi zaļbarībai un skābbarībai, kukurūza zaļbarībai un skābbarībai, papuve – EUR 108;

3. dārzeni, garšaugi, piemājas dārzi – EUR 357;

4. kartupeļi, cietes kartupeļi – EUR 318;

5. augļu koki, ogulāji – EUR 419.

	Laukaugi Eiro/ha	Pastāvīgās pļavas un ganības Eiro/ha	Augļu dārzi Eiro/ha
Austrija	285	240	750
Čehija	155	89	849
Vācija	150	150	640
Igaunija	119	77	350
Lietuva	215	127	516
Latvija	108	138	419

Avots: LBLA; attēlā Nr.2 attēlots Eiropas Savienības atbalsts bioloģiskās lauksaimniecības attīstībai dažādās Eiropas Savienības valstīs.

Valsts subsīdijas:

Atbalsts bioloģiskās lauksaimniecības shēmā paredzēts:

1. 300 latu apmērā – bioloģiskās lauksaimniecības primāro produktu, tai skaitā biškopības produktu ražotājam, kas mazumtirdzniecībā vai gala patērētājam realizē fasētus un marķētus bioloģiskos produktus vai piegādā tos bioloģiskās lauksaimniecības pirmapstrādes, apstrādes vai pārstrādes uzņēmumam;

2. 800 latu apmērā – bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražotājam, kas Pārtikas un veterinārajā dienestā reģistrējis un normatīvajos aktos par bioloģisko lauksaimniecību un pārtikas kvalitātes shēmām, to ieviešanas, darbības, uzraudzības un kontroles kārtību minētajā kontroles institūcijā (turpmāk – kontroles institūcija) sertificējis ražošanu mājas apstākļos, vai primāro biškopības produktu ražotājam, kuram ir vismaz 150 bišu saimes;
3. 1500 latu apmērā – Pārtikas un veterinārajā dienestā reģistrētam uzņēmumam, kas veic bioloģisko produktu (izņemot biškopības produktu) pirmapstrādi, apstrādi vai pārstrādi (izņemot bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražošanu mājas apstākļos) un kontroles institūcijā ir sertificējis bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrādi;
4. 2100 latu apmērā – Pārtikas un veterinārajā dienestā atzītam uzņēmumam, kas veic bioloģisko produktu pirmapstrādi, apstrādi vai pārstrādi un kontroles institūcijā ir sertificējis bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrādi.

Bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas ražošanas un pārstrādes attīstība

Par galvenajām BL produkcijas ražošanas attīstību un apjomu paaugstināšanu ierobežojošajām problēmām saimniecības uzskata zemās iepirkumu un realizācijas cenas, kuras nerosina attīstīt ražošanu, produktu realizācijas vietu trūkumu, nepieciešamās bioloģiskās sēklas trūkumu, tehnikas trūkumu, informācijas un finanšu trūkumu saimniecībās, pieaugošo birokrātiju, produkcijas pārstrādes uzņēmumu un ražotāju kooperāciju trūkumu, sabiedrības neinformētību un reklāmas trūkumu par bioloģisko pārtiku un kvalitāti, neviennozīmīga izpratne par prasībām ražošanā. Samērā maz saimniecību ir modernizējušas ražošanu. Pārsvarā tas notika, iegādājoties atsevišķu ražošanas iekārtu vai tehniku, bet nevis modernizējot visu ražošanas procesu.

Kā liecina novērojumi, pārstrāde attīstās tur, kur ir pieejama pietiekošā apjomā izejviela un nodrošināts preču noiets. Ņemot vērā pasaulē arvien pieaugošo pieprasījumu pēc bioloģiski pārtikas, šādu produktu ražošanu ārvalstīs atzīst arī lielie, tehnoloģiski attīstītie pārstrādes uzņēmumi. Turpretī, Latvijā bioloģiskā lauksaimniecība un pārstrāde tikai sāk veidoties, pašreiz tikai daži lielie pārstrādes uzņēmumi iesaistās BL pārtikas ražošanā. Diemžēl atdalītu BL produkcijas līniju

izveidei vai maiņu sistēmas izveidei līdzekļu pietrūkst. Turklāt, Latvijā BL esošo izejvielu apjomi ir nelieli, atsevišķām izejvielām kvalitāte ir nepietiekoša. Tāpēc lieli piena un gaļas pārstrādes kombināti pagaidām nelielo un neregulāro izejvielu piegādes dēļ bioloģisko produktu gatavošanu neievieš.

Esošā BL atbalsta politika ir izveidojusi četras atbalsta saņēmēju- saimniecību grupas. Pirmās grupas saimniecības, kurās raksturīga ļoti liela produktu ražošanas dažādība un produkcijas izmantošana pašpatēriņa un tiešā tirdzniecībā mazai patērētāju grupai. Tām ir būtiski saņemt platībmaksājumus, taču uz lielākiem investīciju projektiem ražošanas procesa modernizēšanai tās nespēj pretendēt vai nav intereses paplašināt vai vairāk specializēt ražošanu atsevišķu produktu ražošanā.

Galvenā saimniekošanas motivācija ir dzīvot tīrā vidē un saražot nepieciešamo. Otrās grupas saimniecības ir tās, kuru ražošanas motivācija ir balstīta uz lielāku ienākumu gūšanu un ir augstāks produktu ražošanas specializācijas līmenis. Tās spēj īstenot investīciju projektus un ir motivētas pārstrādes un pirmapstrādes attīstībā un tirgus iespēju paplašināšanā. Trešā grupa ir saimniecības, kuru pamatmotivācija ir atbalsta saņemšanas iespēju izmantošana ar vēlāku lēmuma pieņemšanu par komerciālu BL produktu ražošanas attīstību savā saimniecībā. Šo saimniecību vadītāji ieinteresēti apgūt BL zināšanas un iegūt informāciju par BL produktu tirgus pētījumiem, kas palīdzētu pieņemt lēmumus. Taču eksistē grupa zemes apsaimniekotāju, kuru motivācija ir saņemt lielākus platībmaksājumus bez nodoma attīstīt BL ražošanu

Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība 2014.- 2020. gads

Nākošajā plānošanas periodā galvenie attīstības mērķi ir nodrošināt bioloģiski ražoto produktu stabilu pieejamību sabiedrībai, stimulēt zemnieku saimniecības apsaimniekot zemi ar bioloģiskās lauksaimniecības metodēm, kā arī risināt sociāli ekonomiskās problēmas lauku teritorijās, stimulējot konkurētspējīgu uzņēmumu veidošanos un radot jaunas darbavietas. Lai šos mērķus sasniegtu, nepieciešama kooperatīvu attīstība, teritoriālo kooperatīvu veidošana un darbības principu skaidrošana, "atslēgas" cilvēku piesaiste, valsts subsīdijas kooperatīvu darbības nodrošināšanā.

BL sektorā strādājošo uzņēmumu ekonomiskās darbības un sadarbības paplašināšana, nodrošinot patērētāju ar augstāku pievienotās vērtības pārtikas produktu-ražošanas modernizācija BL saimniecībās, lai samazinātu ražošanas izmaksas un nākotnē mazinātu saimniecību ienākumu atkarību no subsīdijām. BL produktu pirmapstrādes un produkcijas uzglabāšanas attīstība, lai samazinātu izmaksas saistībā ar produkta realizāciju tirgū. Latvijas patērētāju nodrošināšana ar Latvijā audzētu kvalitatīvu BL pārtikas produkciju- BL saimniecību un pirmapstrādei/uzglabāšanai nepieciešamās infrastruktūras attīstība. BL produkcijas piegāde izglītības, sociālās aprūpes, veselību veicinošām iestādēm, sabiedriskās ēdināšanas vietām un veikaliem.

Apmācības, izglītošana ražotāju zināšanu apguvei- bioloģisko lauksaimnieku apmācības un izglītošanas programmu īstenošana teorētisko un praktisko zināšanu ieguvei, demonstrējumu saimniecību attīstība un darbība.

Zinātne un pētniecība BL- paaugstināt zināšanu līmeni un modernizēt institūtu infrastruktūru saistībā ar pētniecības darbu veikšanu BL jomā, kopīga uz BL attīstību vērsta ilglaicīga valsts atbalstīta pētniecības programmas īstenošana, iesaistot visus institūtus atbilstoši to specializācijai, pētījumos iegūto svarīgāko rezultātu popularizēšana informatīvo materiālu veidā.

Sabiedrības informēšana par BL pozitīvo ietekmi uz dabu un apkārtējo ainavu, informētības palielināšana patērētāju vidū, veidojot pozitīvu attieksmi un dodot zināšanas par BL pārtikas produktu kvalitāti- informatīvie pasākumi par BL nozares produktiem, iesaistot to sagatavošanā un īstenošanā BL speciālistus, kā arī zinātniekus, masu mēdijus un NVO, dalība starptautiskās izstādēs un ārzemju speciālistu piesaiste produktu attīstībā un noieta iespēju veicināšanā (ejošāko BL produktu izvēle eksportam), izglītojošās literatūras sagatavošana dažāda līmeņa zināšanu apguvei par BL.

Dzīvnieku dzīves apstākļu un labturības uzlabošana, Latvijas apstākļiem piemērotu mājdzīvnieku šķirņu audzēšana un mūsdienīgu tehnoloģiju ieviešana BL ražošanas procesā- BL produkcijas ražošanai nepieciešamo zemes platību ielabošanas pasākumi.

Ierosinājumi bioloģiskās lauksaimniecības attīstībai 2014.- 2020. gads

- Mācības jaunajiem bioloģiskajiem lauksaimniekiem- vienotajai programmai ir jāaptver visus ar BL nozares attīstību saistītos jautājumus ar viennozīmīgu interpretējumu- ražošanas process un apkārtējā vide (no lauka līdz galdam), veselīgs

uzturs, ekonomika, finanses un plānošana, tirgzinības un mārketing, kooperācijas pamati, pētniecība un inovācija

- Nedalītas saimniecības- visa saimniecība (gan zeme, gan lopu), bioloģiski sertificēta;
- Pļavu un ganību attālums no novietnes- līdz 40 km;
- Lopu blīvums- 0,3 liellopu vienības;
- Biškopības nozarei maksājums par bišu saimi;
- Bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas realizācija - vismaz 10% no kopējā realizētā apjoma, tad saņem 100% atbalsta likmi, ja neizpilda nosacījumu un realizē konvencionālajā ķēdē, tad- 90%; pakāpeniski līdz 2020. gadam palielināt nodoto apjomu bioloģiskajā pārstrādē;
- Minimālos ieņēmumus noteikt 285 EUR uz 1 ha visām nozarēm, bet ieskaitot bioloģisko atbalstu.

Biedrība „Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija” saskaņā ar Valsts lauku tīkla aktivitāti „Nozaru ekspertu ziņojumi” ir aprēķinājusi atbalsta likmes Lauku attīstības programmai „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība”.

Par aprēķina pamatu ņemts Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. 12. pielikums- Apraksts par Agrovides maksājumu aprēķinu metodoloģiju, agrotehniskajiem un zootehniskajiem pieņēmumiem un Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra aprēķins zemnieku saimniecībai 2011.gadā. Iepriekš minētie dokumenti izskatīti biedrības „Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija (LBLA)” rīkotajās darba grupās, kurās piedalījās nozares speciālisti.

Aprēķinos nav iekļautas sertifikācijas izmaksas- par izmaksām vēl notiek diskusijas ar bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācijas institūcijām.

Pēc LBLA aprēķiniem atbalsta likmēm programmā „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība” 2014.-2020.gadā jābūt šādām:

Atbalsts		Atbalsts, neskaitot sertifikāciju, Ls	Atbalsts, neskaitot sertifikāciju, EUR
Biškopība (atbalsts par saimi)		106.54	151.59
Gaļas lopkopība	Ha	113.34	161.27
Piena lopkopība	Ha	136.98	194.91
Dārzeni, garšaugi, piemājas dārzi	Ha	531.84	756.74
Augļu koki un ogulāji	Ha	1271.07	1808.57
Graudaugi	Ha	219.46	312.26
Kartupeļi	Ha	433.63	617.00

Pielikumā: Aprēķinu pamatojums.

1. Biškopība

Bruto segums biškopībā aprēķināts uz vienu bišu saimi. Par aprēķina pamatu ņemts Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra aprēķins zemnieku saimniecībai 2011. gadā un bioloģisko saimniecību uzrādītie dati.

Tiek pieņemts, ka gan bioloģiskajā, gan konvencionālajā saimniecībā biškopība ir pamatnozare. Cena medum un citai biškopības produkcijai, realizējot vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā, šobrīd praktiski neatšķiras. Medus bioloģiskajā saimniecībā tiek iegūts mazāk, jo daļa no iegūtā medus tiek atstāta stropā bišu pārziemošanai, tāpat ir grūtāk nodrošināt atbilstošu barības bāzi.

	Mēra vienība	Konvencionāli			Bioloģiski		
		Daudzums	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudzums	Cena, Ls	Kopā, Ls
Ieņēmumi							
Medus	kg	49	4	196	28	4	112
Vasks	kg	0.35	6	2.1	0.35	6	2.1
Ziedputekšņi	kg	3	10	30	3	10	30
Propoliss	kg	0.1	20	2	0.1	20	2
Bišu maize	kg	0.5	16	8	0.5	16	8
KOPĀ:				238.1			154.1
Izejvielu izmaksas							
Cukurs (invertsīrups)	kg	12	0.7	8.4	14	1.6	22.4
Dravošanas inventārs			13	13		16	16
Bišu mātes	gab.	0.5	6	3	0.5	6	3
Medikamenti			1.2	1.2		1.5	1.5
Veterinārās izmaksas			5	5		5	5
Transports			43	43		43	43
Realizācijas			18	18		18	18

izmaksas							
Citas izmaksas				0			0
KOPĀ (2)				91.6			108.9
Mašīnu un roku darba operācijas							
Darbs	h	8	2.62	20.96	10	2.62	26.2
Bruto segums				125.54			19

Invertsīrups, dravošanas inventārs, medikamenti un veterinārās izmaksas bioloģiskajā saimniecībā ir augstākas nekā konvencionālajā saimniecībā, jo gan barošana, gan bišu turēšana jānodrošina atbilstoši bioloģiskās lauksaimniecības prasībām (jāpērk bioloģiski sertificēts invertsīrups, stropi no dabiskajiem materiāliem u.c.).

2. Gaļas liellopu audzēšana

Par aprēķina pamatu ņemts Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. 12.pielikums- Apraksts par Agrovides maksājumu aprēķinu metodoloģiju, agrotehniskajiem un zootehniskajiem pieņēmumiem; Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra aprēķins zemnieku saimniecībai 2011.gadā (gaļas šķirnes zīdītājgovs kopā ar teļu līdz atšķiršanai 7 mēnešu vecumā) un bioloģisko saimniecību dati.

Aprēķins ir veikts, pamatojoties uz zālāju un gaļas šķirņu zīdītājgovju bruto segumiem, pieņemot to, ka, saimniekojot bioloģiski, uz 1 ha tiek turētas vidēji 0.3 zīdītājgovs, jo ir jānodrošina sabalansēts lopu un zemes platības samērs.

Kultūra	Bruto segums Ls/ha		Starpība, Ls/ha	Starpība, EUR
	Konvencionāli	Bioloģiski		
Pastāvīgās pļavas/ganības, aramzemē sētie ilggadīgie zālāji (ja nodrošināts minimālais lopu blīvums)	- 5+(0.3*89.98)=21.99	-92+(0.3*2.17)=- 91.35	113.34	161.27

ZĀLĀJI

IEŅĒMUMI		Konvencionāli			Bioloģiski		
Siens	t	2.4	30	72	1.9	30	57
Mainīgās izmaksas							
Sēkla (ierīkošanai 30 kg)	kg	7.5	2.2	16.5	7.5	2.2	16.5
Sēkla virsaugam (200 kg)	kg	50	0.15	7.5	50	0.15	7.5
Mēslojums							
NPK 16:16:16	kg	200	0.265	53			
Kūtsmēsli	t				25	5	125
Bruto segums							
				-5			-92

Bioloģiskajā lauksaimniecībā tradicionāli ir zemāka siena ražība (nenotiek tik intensīva mēslošana). Siena cena un zālāju sēklas cena bioloģiskajā un konvencionālajā lauksaimniecībā būtiski neatšķiras.

Kūtsmēsli cena un daudzums noteikts atbilstoši Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra aprēķinam zemnieku saimniecībai 2011.gadā.

Gaļas šķirnes zīdītājgovs bruto seguma aprēķinā tiek pieņemts, ka vaislas govju ganāmpulkā tiek izmantota vidēji 5 gadus. Cena par saražoto produkciju konvencionālajā un bioloģiskajā lauksaimniecībā šobrīd neatšķiras.

Barības deva noteikta atbilstoši LLKC 2011.gada bruto seguma aprēķiniem un bioloģisko saimniecību datiem. Izmantotās barības cena bioloģiskajā un konvencionālajā saimniecībā būtiski neatšķiras.

Gaļas šķirnes zīdītājgovs (kopā ar teļu līdz atšķiršanai 7 mēnešu vecumā)

	Mēra vienība	Bioloģiski			Konvencionāli				
		Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls		
IEŅĒMUMI									
Zīdītājgovs	kg/gab.	500	0.2	0.75	75.00	600	0.2	0.75	90.00
Tejš, atšķirot	kg	220	0.8	1.60	281.60	300	0.9	1.60	432.00
Teles	gab.	-0.2		500.00	-100.00	-0.2		500.00	-100.00
Kūsmēsli	t	4		3.00	12.00	5		3.00	15.00
KOPĀ (1)					268.60				437.00
MAINĪGĀS IZMAKSAS									
IZEJVIELU IZMAKSAS									
Lopbarības graudi	kg					550	0.123		67.65
Siens	kg	700		0.063	44.10	800	0.063		50.40
Skābbarība	kg	4050		0.015	60.75	4250	0.015		63.75
Salmi	kg	300		0.015	4.50				
Ganību zāle	kg	9600		0.006	57.60	10090	0.006		60.54
Sāls	kg	15		0.140	2.10	20	0.140		2.80
Minerālbarība	kg	15		0.620	9.30	20	0.620		12.40
Pakaiši	kg	320		0.014	4.48	420	0.014		5.88
Veterinārie pakalpojumi					15.00				15.00
Citas mainīgās izmaksas					20.00				20.00
KOPĀ (2)					217.83				298.42
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS									
Algotais darbs	h	18		2.70	48.60	18	2.70		48.60
BRUTO SEGUMS					2.17				89.98

3. Piena lopkopība

Par aprēķina pamatu ņemts Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. 12.pielikums- Apraksts par Agrovides maksājumu aprēķinu metodoloģiju, agrotehniskajiem un zootehniskajiem pieņēmumiem; Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra aprēķins zemnieku saimniecībai 2011.gadā (slaucama govys) un bioloģisko saimniecību dati.

Aprēķins ir veikts, pamatojoties uz zālāju un slaucamo govju bruto segumiem, pieņemot to, ka, saimniekojot bioloģiski, uz 1 ha tiek turētas vidēji 0.3 zīdītājgovys, jo ir jānodrošina sabalansēts lopu un zemes platības samērs.

Kultūra	Bruto segums Ls/ha		Starpība, Ls/ha	Starpība, EUR
	Konvencionāli	Bioloģiski		
Pastāvīgās pļavas/ganības, aramzemē sētie ilggadīgie zālāji (ja nodrošināts minimālais lopu blīvums)	-5+(0.3*601.76)= 175.53	-92+(0.3*435.15)= 38.55	136.98	194.91

Slaucamo govju bruto segumā konvencionālajā lauksaimniecībā ņemts vērā vidējais piena izslaukums valstī (pēc Latvijas Lauksaimniecības datu centra datiem). Barības devas aprēķinātas atbilstoši izslaukumam un saimniecību sniegtajiem datiem.

Pieņemts, ka bioloģiskā un konvencionālā piena cena šobrīd būtiski neatšķiras. Arī barības izejvielu izmaksas (izņemot bioloģiskos graudus) būtiski neatšķiras.

Barības deva un daudzums bioloģiskajā saimniecībā aprēķināts atbilstoši bioloģiskās lauksaimniecības prasībām (atbilstošs daudzums rupjās lopbarības, netiek iepirkti rapšu rauši, sojas spraukumi, melase u.tml.).

	Mēra vienība	Bioloģiski			Intensīvi		
		Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls
IEŅĒMUMI							
Piens	kg	4500	0.20	918.00	6489	0.20	1,323.76
Brāķētās govīs	kg/gab.	550	0.33	127.05	550	0.33	127.05
Tele	gab.		-0.33	500.00		-0.33	600.00
Teļi	gab.		0.80	25.00		0.80	25.00
Kūtsmēsli	t	12	5.00	60.00	17	2.50	42.50
KOPĀ (1)				960.05			1,315.31
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIĒLU IZMAKSAS							
Skābbarība	kg	6000	0.015	90.00	10000	0.015	150.00
Siens	kg	1800	0.063	113.40	1000	0.063	63.00
Ganību zāle	kg	7500	0.007	52.50			
Zaļbarība	kg	1000	0.008	8.00	2000	0.008	16.00
Graudi	kg	1000	0.130	130.00	1500	0.123	184.50
Kukurūzas graudi	kg				100	0.211	21.10
Rapša rauši	kg			0.00	300	0.215	64.50
Lopbarības raugs				0.00			
Sojas spraukumi	kg				200	0.281	56.20
Urīnvielu saturoša piedeva	kg						0.00
Cukurbiešu grauzījumi (sausie)	kg						0.00
Sausie augu tauki	kg						0.00
Glicerols	kg						0.00
Propilēnglikols	kg						0.00
Melase	kg				150	0.120	18.00
Sāls				0.00			0.00
Krīts				0.00			0.00
Minerālbarība	kg	40	0.650	26.00	55.0	0.650	35.75
Apsēklošana (reizes)	reizes	1.8	20.00	36.00	1.8	20.00	36.00
Pakaiši	kg	800	0.01	4.00	700	0.01	3.50
Veterinārās izmaksas				35.00			35.00
Piena higiēna				30.00			30.00
Citas mainīgās izmaksas							
KOPĀ (2)				524.90			713.55
BRUTO SEGUMS				435.15			601.76

4. Dārzeni, garšaugi, piemājas dārzi

Aprēķins ir veikts, pamatojoties uz Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. 12.pielikumu- Apraksts par Agrovides maksājumu aprēķinu metodoloģiju, agrotehniskajiem un zootehniskajiem pieņēmumiem; Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra aprēķinu zemnieku saimniecībai 2011.gadā (burkāni) un bioloģisko saimniecību datiem.

Ņemot vērā bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācijas datus, no dāržiem bioloģiskajā lauksaimniecībā visvairāk tiek audzēti burkāni, to bruto segums arī ņemts par aprēķina pamatu. 2007.-2013.gada BLA atbalsta maksājuma aprēķinā tika iekļauts arī garšaugu (diļļu) bruto segums. Tā kā garšaugu platību īpatsvars pēc 2011. gada datiem vairs nesasniedz 1% no kopējām dāržu, garšaugu un piemājas dārzu platībām, garšaugu bruto segums aprēķinā netiek ņemts vērā.

Burkānu bruto segums

Dārzeņu ražība bioloģiskajā lauksaimniecībā ir zemāka nekā valstī kopumā. Turklāt, ņemot vērā audzēšanas tehnoloģiju, daudz vairāk ir tādu burkānu, kurus nevar realizēt pārtikai. Burkānu ražība un cena sniegta atbilstoši ekspertu datiem.

Kvalitatīvas, bioloģiskajā lauksaimniecībā piemērotas dārzeņu sēklas ir dārgākas nekā konvencionālās. Mēslošanai bioloģiskajā lauksaimniecībā izmanto kūtsmēslus un kompostu (cena un daudzums atbilstoši LLKC 2011.gada bruto seguma aprēķinam).

Atbilstoši bioloģiskās lauksaimniecības prasībām netiek lietoti herbicīdi, tāpēc burkānus nepieciešams ravēt divreiz. Realizācijas izmaksas aprēķinātas atbilstoši iegūtās produkcijas apjomam (maisi, uzglabāšana, transports).

IEŅĒMUMI	Mēra vienība	Intensīvi			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls
Burkāni	t	60	145.00	8700.00	30	217.00	6510.00
KOPĀ (1)				8700.00			6510.00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Viendīgstu sēkla	milj.	1	400.00	480.00	1	644.00	772.80
Meslojums:							
tīrviela	kg		N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (99:96:186)			N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (120:120:240)	
NPK 11:9:20	kg	800	0.328	262.40			
Kalcija amonija nitrāts	kg	250	0.140	35.00			
Omex Super	l	3	1.311	3.93			
Omex Calmax	l	6	3.279	19.67			
Komposts	t				40	35.00	1400.00
Bioloģiskie AAL	kg						336.07
Augu aizsardzība				72.02			
Herbicīdi				4.18			
Insekticīdi				64.29			
Fungicīdi				180.00			
Maisi ražas realizācijai (40 gab. uz t)	gab.	2400	0.075	180.00	1,200	0.075	90.00
KOPĀ (2)				1,057.21			2598.87
MĀŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkliešana	reizes	3	11.48	34.44			
Komposta izkliešana	t				40	1.90	76.00
Kultivēšana	reizes	2	18.63	37.26	2	18.63	37.26
Sēšana	reizes	1	20.00	20.00	1	20.00	20.00
Pievelšana	reizes	1	11.22	11.22	1	11.22	11.22
Smidzināšana	reizes	9	12.23	110.07	3	12.23	36.69
Rušināšana	reizes	2	40.00	80.00	2	40.00	80.00
Ravešana	reizes	1	100.00	100.00	2	150.00	300.00
novākšana ar rokām	reizes	1	900.00	900.00	1	300.00	300.00
Transports (1,5t/140km)	t/km		0,53 Ls/km	3,136.0		0,53 Ls/km	1,568.0
Aršana	reizes	1	33.23	33.23	1	33.23	33.23
Ražas uzglabāšana (4 mēneši)	t	60	40.00	2400.00	30	40.00	1200.00
KOPĀ (3)				6862.22			3662.40
BRUTO SEGUMS				780.57			248.73

5. Augļu koki un ogulāji

Aprēķins ir veikts, pamatojoties uz Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. 12. pielikumu- Apraksts par Agrovides maksājumu aprēķinu metodoloģiju, agrotehniskajiem un zootehniskajiem pieņēmumiem; Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra aprēķinu zemnieku saimniecībai 2011. gadā (ābeles) un bioloģisko saimniecību datiem.

Par BL atbalsta maksājuma pamatu tāpat kā iepriekšējā plānošanas periodā (2007.-2013.gadam) ņemts ābeļdārza bruto segums.

Bioloģiskajā lauksaimniecībā realizējamās produkcijas apjoms ir mazāks nekā tradicionāli, jo netiek lietoti tradicionālajā lauksaimniecībā izmantojamie mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļi (augļu nav tik daudz, ir biežāk novērojami kaitēkļu bojājumi). Turklāt,

15

bioloģiskajā lauksaimniecībā koku blīvums ir zemāks- aptuveni 400 koki uz ha (šāds koku blīvums nodrošina optimālo kokam nepieciešamo barības vielu daudzumu, samazina kaitēkļu un slimību izplatību).

Bioloģisko ābolu cena pēc ekspertu datiem ir nedaudz augstāka, savukārt ābolu cena sulas ieguvei neatšķiras.

Bioloģiskajā lauksaimniecībā koku mēslošanai, atbilstoši regulas prasībām, tiek lietots komposts un kūsmēsli. Iespējams izmantot tikai atļautos augu aizsardzības līdzekļus.

Realizācijas un novākšanas izmaksas aprēķinātas atbilstoši ražas apjomam.

Ražošanas ilgums - 17 g.	Mēra vienība	Augļu dārzs uz maza auguma potcelma (4.-20.g.) bioloģiski			Augļu dārzs uz maza auguma potcelma (4.-20.g.) tradicionāli		
		Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls
IEŅĒMUMI							
Āboli	t	12	400.00	4800.00	16	350.00	5600.00
Āboli sulai	t	4	20.00	80.00	4	20.00	80.00
KOPĀ (1)				4800.00	5600.00		
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Mēslojums:							
tīrvielā	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (25:12:30)			N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (25:12:30)		
Kalcija nitrāts	kg				9	1.066	9.59
Amonija nitrāts	kg				29	0.220	6.38
Kalcija hlorīds	kg				18	0.361	6.50
Karbamīds	kg				30	0.240	7.20
Superfosfāts	kg				75	0.238	17.85
Kālija hlorīds	kg				50	0.287	14.35
Komposts	kg	25.0	35.0	875.00			
Augu aizsardzība:							
Bioloģiskie AAL		1	140.00	140.00			
Fungicīdi						157.82	157.82
Insekticīdi						23.47	23.47
Herbicīdi						60.98	60.98
Stādījuma atjaunošana (izmantoto materiālu amortizācija 17 g.)				592.00			592.00
KOPĀ (2)				1,607.00	896.14		
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Vainaga veidošana	h	200	2.50	500.00	200	2.50	500.00
Kompasta izkliešana	reizes	25	1.90	47.50			
Smidzināšana	reizes				9	12.23	110.07
Zāles applaušana rindst. + zaru smalcināšana	reizes	6	20.00	120.00	5	20.00	100.00
Apdobju smidzināšana	reizes				2	11.00	22.00
Ražas vākšana	h	64.2	1.88	120.70	107	1.88	201.16
Transports (60 km)	reizes	2	0,53 Ls/km	63.60	3	0,53 Ls/km	95.40
Šķirošana, fasēšana	h	40	2.00	80.00	60	2.00	120.00
Darbaspēks stādījumu atjaunošanai (17 g.)				203.40			203.40
Minerālmēsli izkliešana	reizes				2.0	11.48	22.96
KOPĀ (3)				1135.20	1374.99		
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi- kopā mainīgās izmaksas)				2057.80	3328.87		

6. Kartupeļi, cietes kartupeļi

Aprēķins kartupeļiem sastādīts sadarbībā ar SIA „Aloja Starkelsen Ltd.”. Uzņēmums ilgtermiņā nodarbojas ar cietes kartupeļu iepirkšanu un saimniecību monitoringu (t.sk. apkopojot datus par ražošanas metodiku).

Kartupeļu audzēšanā aprēķināti dati trīs saimniekošanas veidiem- konvencionālajai lauksaimniecībai, integrētajai lauksaimniecībai (tā šobrīd būtu uzskatāma par tradicionālo Latvijā) un bioloģiskajai lauksaimniecībai.

Bioloģiskajā lauksaimniecībā iegūtās ražas daudzums ir zemāks nekā integrētajā vai konvencionālajā lauksaimniecībā (pamatā skaidrojams ar atļauto mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļu lietošanu). Bioloģiskajā lauksaimniecībā ir augstākas tehnikas izmantošanas izmaksas (nepieciešama biežāka augsnes apstrāde nezāļu apkarošanai).

Vēršam uzmanību uz to, ka aprēķins kartupeļiem veikts EUR.

	Mērvienība	Cietes kartupeļu audzēšanas izmaksas, konvencionālā metode			Cietes kartupeļu audzēšanas izmaksas kvalitātes shēmu ietvaros, uz ha			Cietes kartupeļu audzēšanas izmaksas BL shēmas ietvaros, uz ha		
		Daudzums	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudzums	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudzums	Cena, EUR	Kopā, EUR
Ieņēmumi										
Kartupeļu produkcija cietes ieguvei	t	39.3	36	1415	25	36	900	17	36	612
Kartupeļi lopbarībai	t									
Mainīgās izmaksas										
Sēkļa	t	3	49	148	3	77	232	3	197	590
Mēslošanas līdzekļi				346	0.45	354	197			120
Augu aizsardzības līdzekļi				145			145			80
Tehnikas izmantošana (stādījuma sagatavošana, stādīšana, kopšana, novākšana, šķirošana)				648			700			780
Ar dalību NPKS saistītie izdevumi										
Ilgadējās dalības maksa					1	70	70	1	70	70
Administratīvās izmaksas lauku pārbaudes uzskaites, lauku vēstures, mēslošanas plānu sagatavošanai							28			50
Negūtie ieņēmumi dēļ 2 m aizsargjoslas ap lauku					2	36	72	2	36	72
Augšņu agronomiskās analīzes					1	7	7	1	7	7
Izdevumi kopā		3	49	1387			1551			1869
BRUTO SEGUMS				28			-651			-1257

7. Aprēķins laukaugiem (t.sk. tehniskās kultūras), pārējām kultūrām uz aramzemes, aramzemē sētiem ilggadīgiem zālājiem un zālājiem sēkļu ieguvei

Aprēķinā izmantots Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. 12. pielikums- Apraksts par Agrovides maksājumu aprēķinu metodoloģiju, agrotehniskajiem un zootehniskajiem pieņēmumiem; Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra aprēķins zemnieku saimniecībai 2011. gadā un bioloģisko saimniecību dati.

Aprēķins tika veikts, pamatojoties uz laukaugu bruto seguma aprēķiniem, ņemot vērā konkrēto laukaugu īpatsvaru bioloģiskajās saimniecībās atbilstoši sertificējošo iestāžu datiem. Aprēķinā ir ņemti vērā tie laukaugi, kuru platības ir lielākas par 1 %. Datu trūkuma dēļ, LBLA neveica atsevišķu bruto seguma aprēķinu šādām kultūrām: zirņi, graudaugu mistri graudiem, papuve, aramzemē sētie ilggadīgie zālāji un zālāji sēkļu ieguvei. Tie aprēķinā iekļauti, pamatojoties uz LLKC izstrādāto „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstības kompensāciju pārrēķinu pēc 2011. gada produkcijas tirgus cenām” bruto segumiem.

Bioloģiskajā lauksaimniecībā graudu ražas ir zemākas nekā konvencionālajā lauksaimniecībā. Graudu ražības un graudu cenas uzrādītas atbilstoši ekspertu sniegtajiem datiem. Lielākoties graudaugu sēklas cena bioloģiskajā lauksaimniecībā ir nedaudz augstāka nekā konvencionālajā saimniecībā. Tāpat nepieciešama papildus tehnikas izmantošana (biežāka kultivēšana, ecēšana) nezāļu apkaršanai.

Atsevišķos bruto aprēķinos graudaugiem, kuri ražoti ar bioloģiskās lauksaimniecības metodi, iekļautas papildus izmaksas graudu kaltēšanai un tīrīšanai (BL nedrīkst izmantot glifosātus, graudaugiem ir lielāka netīrība nezāļu piemaisījuma dēļ).

	Tradicionāli	Bioloģiski	Starpība	Starpība EUR	Īpatsvars	Rezultāts (Aprēķins)
Vasaras kvieši	137.33	-219.24	356.57	507.35	6.6	33.49
Ziemas kvieši	101.81	-185.31	287.12	408.53	3.8	15.52
Rudzi	-26.21	-85.9	59.69	84.93	6.2	5.27
Mieži	75.16	-299.04	374.2	532.44	8.6	45.79
Auzas	-73.82	-268.45	194.63	276.93	18.9	52.34
Triticāle	7.73	-143.3	151.03	214.90	1.7	3.65
Griķi	3	-219.87	222.87	317.12	2.1	6.66
Zirņi	376.05	81.1	294.95	419.68	0.1	0.42
Graudaugu mistri graudiem	126.09	46.58	79.51	113.13	1	1.13
Papuve	0	-132.73	132.73	188.86	7.9	14.92
Aramzemē sētie ilggadīgie zālāji, zālāji sēklu ieguvei	39.1	-26.88	65.98	93.88	42.9	40.27
					Kopā:	219.46

AUZAS

	Mēra vienība	Intensīvi			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls
IEŅĒMUMI							
Graudi	t	2.8	94.00	263.20	2.0	94.0	188.00
KOPĀ (1)				263.20			188.00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	210	0.22	46.20	210	0.25	52.50
Mēslojums:							
tīrvielā	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (66:32:32)					
NPK 16:16:16	kg	200	0.265	53.00	40.0	2.540	101.60
Kūtsmēsli (zaļmēslojums)	t						
Amonija nitrāts	kg	100	0.220	22.00			
Augu aizsardzība:							
Herbicīdi				3.95			
Bioloģiskie AAL							12.30
KOPĀ (2)				125.15			166.40
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēsļu izkliešana	reizes	2	11.48	22.96			
Kūtsmēsļu izkliešana	t				40	1.90	76.00
Kultivēšana	reizes	0	18.63	0.00	1	18.63	18.63
Sējumu ecēšana	reizes				2	11.57	23.14
Sēšana	reizes	1	18.93	18.93	1	18.93	18.93
Smidzināšana	reizes	2	12.23	24.46			
Graudu kulšana	reizes	1	40.52	40.52	1	40.52	40.52
Graudu tīrīšana	t	2.8	4.10	11.48	2.0	4.10	8.20
Graudu kaltēšana (2t%)	t	2.8	3.04	17.02	4	3.04	24.32
Transports (10t/60 km)	t/km		0,53 Ls/km	8.90		0,53 Ls/km	12.72
Aršana	reizes	1	33.23	33.23	1	33.23	33.23
Salmu presēšana ritulos	reizes	1	34.36	34.36	1	34.36	34.36
KOPĀ (3)				211.87			290.05
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi- kopā mainīgās izmaksas)				-73.82			-268.45

MIEŽI

IENĒMUMI	Mēra vienība	Intensīvi			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls
Graudi	t	4.0	119.00	476.00	2.0	200.0	400.00
KOPĀ (1)				476.00			400.00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	160	0.24	38.40	200	0.24	48.00
Mēslojums:							
tīrviela	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (86:78:90)					
Kūtsmēsli (zaļmēslojums)	t				40.0	2.540	101.60
Amonija nitrāts	kg	200	0.220	44.00			
Kodne				19.23			
NPK 6:26:30	kg	300.0	0.36	108.00			
Herbicīdi				6.53			
Insekticīdi				3.05			
Fungicīdi				13.54			
Bioloģiskie AAL							16.39
Retardanti				11.04			
KOPĀ (2)				243.79			165.99
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēsļu izkliešana	reizes	2	11.48	22.96			
Kūtsmēsļu izkliešana	t				40	1.90	76.00
Kultivēšana	reizes	1	18.63	18.63	2	18.63	37.26
Sējumu ecēšana	reizes				3	11.57	34.71
Sēšana	reizes	1	18.93	18.93	1	18.93	18.93
Smidzināšana	reizes	3	12.23	36.69			
Graudu kulšana	reizes	1	40.52	40.52	1	40.52	40.52
Graudu tīrīšana	t	4	4.10	16.40	2	4.10	8.20
Graudu kaltēšana (3t%)	t	4	3.04	36.48	4	3.04	36.48
Transports (10t/60 km)	t/km		0,53 Ls/km	12.72		0,53 Ls/km	12.72
Aršana	reizes	1	33.23	33.23	1	33.23	33.23
Salmu smalcināšana	reizes	1	21.86	21.86	1	21.86	21.86
KOPĀ (3)				258.42			319.91
BRUTO SEGUMS				-26.21			-85.90

RUDZI

IENĒMUMI	Mēra vienība	Intensīvi			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls
Graudi	t	4.0	119.00	476.00	1.8	119.0	214.20
KOPĀ (1)				476.00			214.20
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	250	0.30	75.00	280	0.30	84.00
Mēslojums:							
tīrviela	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (68:0:0)					
Kūtsmēsli (zaļmēslojums)	t				40.0	2.540	101.60
Amonija nitrāts	kg	200	0.220	44.00			
Kodne				15.28			
Herbicīdi				3.95			
Bioloģiskie AAL							12.30
Retardanti				3.68			
KOPĀ (2)				141.91			197.90
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēsļu izkliešana	reizes	2	11.48	22.96			
Kūtsmēsļu izkliešana	t				40	1.90	76.00
Kultivēšana	reizes	1	18.63	18.63	2	18.63	37.26
Sējumu ecēšana	reizes				2	11.57	23.14
Sēšana	reizes	1	18.93	18.93	1	18.93	18.93
Smidzināšana	reizes	2	12.23	24.46			
Graudu kulšana	reizes	1	40.52	40.52	1	40.52	40.52
Graudu tīrīšana	t	4	4.10	16.40	2	4.10	7.38
Graudu kaltēšana (3t%)	t	4	3.04	36.48	4	3.04	32.83
Transports (10t/60 km)	t/km		0,53 Ls/km	12.72		0,53 Ls/km	11.45
Aršana	reizes	1	33.23	33.23	1	33.23	33.23
Salmu presēšana rituļos (t.sk.aukla)	reizes	1	34.60	34.60	1	34.60	34.60
KOPĀ (3)				258.93			315.34
BRUTO SEGUMS				75.16			-299.04

VASARAS KVIEŠI

IEŅĒMUMI	Mēra vienība	Intensīvi			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls
Graudi	t	4.5	139.00	625.50	2.0	139.0	278.00
KOPĀ (1)				625.50			278.00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	250	0.30	75.00	250	0.30	75.00
Mēslojums:							
tīrvielā	kg		N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (117:32:32)				
NPK 16:16:16	kg	200	0.265	53.00			
Kūtsmēsli (zaļmēslojums)	t				40.0	2.540	101.60
Amonija nitrāts	kg	250	0.220	55.00			
Augu aizsardzība:							
Kodne				19.61			
Herbicīdi				17.87			
Fungicīdi							
Bioloģiskie AAL							12.30
Retardanti				1.07			
KOPĀ (2)				221.55			188.90
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēsļu izkliešana	reizes	2	11.48	22.96			
Kūtsmēsļu izkliešana	t				40	1.90	76.00
Kultivēšana	reizes	1	18.63	18.63	2	18.63	37.26
Sējumu ecēšana	reizes				2	11.57	23.14
Sēšana	reizes	1	18.93	18.93	1	18.93	18.93
Smidzināšana	reizes	3	12.23	36.69			
Graudu kulšana	reizes	1	40.52	40.52	1	40.52	40.52
Graudu tīrīšana	t	5	4.10	18.45	2	4.10	8.20
Graudu kaltēšana (3t%)	t	5	3.04	15.20	4	3.04	12.16
Transports (10t/60 km)	t/km		0,53 Ls/km	14.31		0,53 Ls/km	12.72
Aršana	reizes	1	33.23	33.23	1	33.23	33.23
Salmu smalcināšana		1	21.86	21.86	1	21.86	21.86
KOPĀ (3)				266.62			308.34
BRUTO SĒGUMS				137.33			-219.24

ZIEMAS KVIEŠI

IEŅĒMUMI	Mēra vienība	Intensīvi			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls
Graudi	t	5.0	139.00	695.00	2.1	139.0	291.90
KOPĀ (1)				695.00			291.90
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	250	0.26	65.00	260	0.28	72.80
Mēslojums:							
tīrvielā	kg		N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (144:78:90)				
NPK 6:26:30	kg	300	0.360	108.00			
Kūtsmēsli (zaļmēslojums)	t				40.0	2.540	101.60
Amonija nitrāts	kg	350	0.220	77.00			
Karbamīds	kg	15	0.240	3.60			
Augu aizsardzība:							
Kodne				19.61			
Herbicīdi				10.20			
Fungicīdi				28.59			
Bioloģiskie AAL							26.23
Retardanti				7.49			
KOPĀ (2)				319.49			200.63
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēsļu izkliešana	reizes	3	11.48	34.44			
Kūtsmēsļu izkliešana	t				40	1.90	76.00
Kultivēšana	reizes	1	18.63	18.63	2	18.63	37.26
Sējumu ecēšana	reizes				2	11.57	23.14
Sēšana	reizes	1	18.93	18.93	1	18.93	18.93
Smidzināšana	reizes	5	12.23	61.15			
Graudu kulšana	reizes	1	40.52	40.52	1	40.52	40.52
Graudu tīrīšana	t	5	4.10	20.50	2	4.10	8.61
Graudu kaltēšana (2t%)	t	5	3.04	15.20	4	3.04	12.16
Transports (10t/60 km)	t/km		0,53 Ls/km	15.90		0,53 Ls/km	13.36
Aršana	reizes	1	33.23	33.23	1	33.23	33.23
KOPĀ (3)				273.70			276.58
BRUTO SĒGUMS				101.81			-185.31

TRITIKĀLE

IEŅĒMUMI	Mēra vienība	Intensīvi			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls
Graudi	t	4.0	115.00	460.00	3.0	115.0	345.00
KOPĀ (1)				460.00			345.00
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	220	0.24	52.80	250	0.24	60.00
Mēslojums:							
tīrvielā	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (114:52:60)					
NPK 6:26:30	kg	200	0.360	72.00	40.0	2.540	101.60
Kūtsmēsli (zaļmēslojums)	t						
Amonija nitrāts	kg	300	0.220	66.00			
Augu aizsardzība:							
Kodne				19.56			
Herbicīdi				6.53			
Fungicīdi				9.93			
Bioloģiskie AAL							16.39
KOPĀ (2)				226.82			177.99
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēsļu izkliešana	reizes	3	11.48	34.44			
Kūtsmēsļu izkliešana	t				40	1.90	76.00
Kultivēšana	reizes	1	18.63	18.63	2	18.63	37.26
Sējumu ecēšana	reizes				3	11.57	34.71
Sēšana	reizes	1	18.93	18.93	1	18.93	18.93
Smidzināšana	reizes	2	12.23	24.46			
Graudu kulšana	reizes	1	42.32	42.32	1	42.32	42.32
Graudu tīršana	t	4	4.10	16.40	3	4.10	12.30
Graudu kaltēšana (2t%)	t	4	3.04	24.32	6	3.04	36.48
Transports (10t/60 km)	t/km		0,53 Ls/km	12.72		0,53 Ls/km	19.08
Aršana	reizes	1	33.23	33.23	1	33.23	33.23
KOPĀ (3)				225.45			310.31
BRUTO SĒGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi- kopā mainīgās izmaksas)				7.73			-143.30

GRIĶI

IEŅĒMUMI	Mēra vienība	Intensīvi			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls	Daudz.	Cena, Ls	Kopā, Ls
Graudi	t	1.6	209.00	334.40	0.8	209.0	167.20
KOPĀ (1)				334.40			167.20
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla	kg	80	0.30	24.00	80	0.30	24.00
Mēslojums:							
tīrvielā	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (20:50:75)					
NPK 8:20:30	kg	250	0.386	96.50	40.0	2.540	101.60
Kūtsmēsli (zaļmēslojums)	t						
insekticīdi/ Bioloģiskie AAL							
KOPĀ (2)				120.50			127.32
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēsļu izkliešana	reizes	1	11.48	11.48			
Kūtsmēsļu izkliešana	t				40	1.90	76.00
Kultivēšana	reizes	2	18.63	37.26	2	18.63	37.26
Sējumu ecēšana	reizes	2	11.57	23.14	2	11.57	23.14
Sēšana	reizes	1	18.93	18.93	1	18.93	18.93
Planēšana	reizes	1	15.01	15.01	1	15.01	15.01
Graudu kulšana	reizes	1	40.52	40.52	1	40.52	40.52
Graudu tīršana	t	2	4.10	6.56	1	4.10	3.28
Graudu kaltēšana (3t%)	t	1.6	3.04	14.59	0.8	3.04	7.30
Transports (5t/60 km)	t/km		0,53 Ls/km	10.18		0,53 Ls/km	5.09
Aršana	reizes	1	33.23	33.23	1	33.23	33.23
KOPĀ (3)				210.90			259.75
BRUTO SĒGUMS				3.00			-219.87

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

Bioloģiskās lauksaimniecības izaugsme rada plašākas nodarbinātības iespējas un labklājību lauku ekonomikā un sekmē lauku ainavu saglabāšanu un pilnveidošanu.

Bioloģiskā lauksaimniecība. Draudzīga dabai, draudzīga jums.

PROJEKTU LĪDZFINANSE
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS